

[Finansministeren.]

besparelse for staten vil først vise sig efterhånden, da disse tilskud ofte udbetales med stor forsinkelse. Det samme gælder en del arbejder, der finansieres med statslån.

For 1955—56 er anlægsudgifterne budgetteret i overensstemmelse med de i september måned truffene beslutninger, der indebærer en yderligere reduktion af statens bygge- og anlægsvirksomhed. Som jeg allerede har omtalt, vil anlægsbevillingerne blive holdt indenfor den således fastlagte ramme, hvilket i hovedsagen kun åbner mulighed for at fortsætte allerede påbegyndte arbejder. Endvidere vil en række tilskuds- og lånefinansierede arbejder blive begrænset. I forbindelse hermed må der ske en nedsættelse af det beløb fra motorafgifterne, der tilfalder kommunerne til vejarbejder i 1955—56, og som bevilges på indeværende års tillægsbevillingslov.

Det samlede resultat skønnes for indeværende finansår at blive et overskud på statsbudgettet på omkring 300 mill. kr., hvilket er meget nær det samme som i de foregående tre finansår.

Da jeg i august i finansudvalget redegjorde for den finansielle situation, anslog jeg overskuddet til ca. 180 mill. kr. for indeværende år. Når den nye opgørelse nu viser 300 mill. kr., skyldes det for det første de siden da gennemførte afgifts- og takstforhøjelser samt forskellige besparelser, således bl. a. ophøret af det særlige konsummæktilskud. For det andet kan provenuet af indkomstskatten på grundlag af de nu foreliggende mere nøjagtige opgørelser anslås noget højere.

For det kommende finansår turde vi i august ikke regne med større overskud end 50—100 mill. kr., bl. a. fordi forsvarsudgifterne da var budgetteret med et væsentligt højere beløb end nu. Som følge af de i september gennemførte skatteforhøjelser og de foretagne udgiftsreduktioner kan der nu på finanslovforslaget budgetteres et overskud på 288 mill. kr.

Som nævnt er indtægterne for forbrugsafgifterne budgetteret forsigtigt, og der er derfor mulighed for, at overskuddet vil blive godt 300 mill. kr.

Gennem de nævnte overskud bidrager statsfinanserne til at stabilisere den økonomiske situation. Alligevel må jeg fremhæve,

at man ikke i den nuværende situation kan betragte et overskud på omkring 300 mill. kr. som tilstrækkeligt. Som nævnt har vi også i de foregående år haft et overskud af denne størrelse; man må imidlertid her betænke, at indkomstniveauet da var lavere, og at det var en periode, hvor valutaisituationen var bedre. Under de nuværende forhold, hvor indkomsterne og forbruget ligger højere og den valutariske situation er anspændt, er et større overskud nødvendigt.

Jeg skal senere vende tilbage til dette spørgsmål under omtalen af pengepolitikken.

Jeg skal imidlertid først redegøre for stillingen på statens kapitalbudget, da statens finansieringsproblemer og pengepolitikken er snævert sammenknyttet.

Jeg har allerede omtalt den del af statens kapitaludgifter, der medgår til nyanlæg. Herudover er der i de senere år afholdt store udgifter på kapitalbudgettet.

Statens udlån var i 1953—54 godt 700 mill. kr., fordelt med 500 mill. kr. i boligstøttelån, 100 mill. kr. i Marshalllån og godt 100 mill. kr. til en række andre formål, herunder lån til husmandsbrug, arbejderboliger, sociale institutioner o. s. v.

For indeværende og næste finansår må der påregnes udlånsvirksomhed af omtrent samme omfang som i 1953—54. Udbetalingerne af boligstøttelån, der følger færdiggørelsen af nyt byggeri med en vis forsinkelse, vil rimeligvis blive noget større end i fjor, men samtidig vil udlånene af Marshallmidlerne falde, idet en række store udlånsbevillinger under denne lovgivning nu er kommet til udbetaling.

I denne forbindelse kan jeg oplyse, at statens samlede udlån og aktiebesiddelse nu ialt andrager omkring 4 milliarder kr.

Afdragene på den indenlandske statsgæld vil i år andrage over 320 mill. kr., hvilket er lidt mindre end i fjor, og vil i næste år formentlig falde til noget under 280 mill. kr. Denne gradvise nedgang er en følge af den nedbringelse af statens korte obligationsgæld, som har fundet sted gennem hele efterkrigsperioden. De 10-årige pengebindingslån, der blev optaget under og efter krigen, vil således snart være afviklet. Statens låntagning har i de sidste år fortrinsvis omfattet lange lån, og der er derigennem sket en betydelig konsolidering af statsgælden.